

ΕΥΡΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΠΑΝΣΕΠΤΟΥ ΕΙΚΟΝΟΣ
ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ,

καὶ

ΟΙΚΟΔΟΜΗ

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΤΗΝΟΝ.

Εὐτυπώθη δαπάνη τοῦ ἐν Τριεστίῳ Κυρίου Δημητρίου
Καγκάδη, καὶ τῶν ἐν Τήνῳ αὐτοῦ Ἀδελφῶν Κυρίων
Σταματίε καὶ Ἰωάννου, δι' εὐλάβειαν καὶ εἰς
δόξαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς
Εὐαγγελιστρίας.

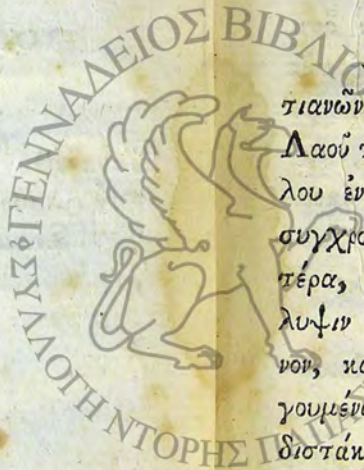
EN VENETIA.

Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογραφίας
Φραγκίσκου Ἀνδρέα.

1833.

καὶ ἴσως ἂν τοῦ ἄλλου ἔργου τοῦ Σ. Βήμαου

Καθ' ὃν καιρὸν ὁ πολυεὐσπλαγχνος Θεὸς τῶν Χριστιανῶν ἐθαυμάστωσε τὰ ἑλέη του ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ Λαοῦ του, ἐξάγων αὐτὸν ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ Ἄλλοφύλλου ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, πύδοκισε συγχρόνως τὰ μεγαλύνη καὶ τὴν ὑπερένδοξον αὐτοῦ Μπτέρα, τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, μετὰ τὴν θαυμασίαν ἀνακάλυψιν τῆς πανσέπτου αὐτῆς Εἰκόνας κατὰ τὴν νῆσον Τήνον, καὶ τὴν χάριν τῶν δι' αὐτῆς ἐνεργηθέντων, καὶ ἐνεργουμένων καθ' ἡμέραν θαυμάτων εἰς τοὺς μετὰ πίστεως ἀδιστάκτου, καὶ θερμῆς εὐλαβείας προσερχομένους εἰς τὸν ἱερόν αὐτῆς ναόν.

Ἡ ἁγία αὕτη Εἰκὼν φέρει τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ βλέπε τοῦτο πρῶτον, Χριστιανε, τὸ θαῦμα, καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θαύματος. Ὅτε ὁ προαιώνιος Θεὸς πύδοκισε τὰ φανερώσῃ εἰς τὸν Κόσμον τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ Κοσμοκράτορος, εὐηγγελίσαστο εἰς τὴν Ἀειπάρθενον τὴν ἐξ αὐτῆς ἄρρητον τοῦ Λυτρωτοῦ σάρκωσιν, καὶ τὴν δι' αὐτῆς σωτηρίαν τοῦ Κόσμου. Ὅτε δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμελλε ἡ ἀ-

πιστείη κατά τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος τὴν λύτρωσιν εἰς τὸν Λαόν του ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Ἀλλοφύλλου, προεμύνησεν εἰς αὐτὸν τὴν θείαν του βουλὴν διὰ τῆς παραδόξου εὐρέσεως τῆς πανσέπτου Εἰκόνας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Καὶ ἐκεῖ καὶ ἐδῶ ἀνακαλύπτεται ἡ θεία του βουλὴ διὰ τῆς παναγίας Παρθένου, καὶ προκαταγγέλεται δι' αὐτῆς ἡ κοινὴ σωτηρία. Θαῦμα ὄντως τῆς θείας οἰκονομίας, πιστούμενον μὲ τόσα καὶ τοιαῦτα ὑπερφύη θαύματα, ὅσα συνέτρεξαν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν εὐρεσιν τῆς ἁγίας Εἰκόνας, καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, καὶ ὅσα τερατουργοῦνται καθ' ἐκάστην εἰς τὸν ναὸν τοῦτον διὰ τῆς χάριτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν τῶν ὁποίων θελομένη διηγηθῆ ὀλίγα τινα, χάριν τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν, ἐκδέτοντες μὲ ὅλην τὴν ἀπλότητα, ὅπως εἶδον καὶ ἠκούσαν πολλοί, καὶ μαρτυροῦσιν αὐτοὶ οἱ ὑπνρέται τῶν θαυμάτων. Ἀρχόμεθα δὲ ἀπ' αὐτῆς τῆς εὐρέσεως τῆς ἁγίας Εἰκόνας.

Εἰς τὴν νῆσον Τῆνον εὐρίσκεται γυναικεῖον Μοναστήριον, ἐπ' ὀνόματι τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τιμώμενον, κείμενον ἐπὶ τῆς ὀφρύος ὄρους ὑψηλοῦ, πρὸς βορρᾶν τῆς Πόλεως, ἅγιος Νικόλαος, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπέχει ὁδὸν μίᾳς ὥρας. Μονάζουσι δὲ εἰς τὸν Παρθεωνά τοῦτον περίπου ὀγδοήκοντα Μοναχαί, ἀσκούσαι τῶ ὄντι βίον μοναδικὸν καὶ πρέποντα, κατὰ τε τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἄλλην δίαίταν, εἰς τὰς ἀφιερωμένας εἰς τὸν οὐράνιον Νυμφίον παρθένας, διότι, προσκαρτεροῦσαι διαπαντός εἰς τὰς προσευχὰς καὶ νηστείας, πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐργαζόμεναι ταῖς ἰδίαις χερσίν, ἢ ἀπὸ ἐλέη τῶν Χριστιανῶν βοηθούμεναι, χορηγούμενα τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοῦς εὐκαταστάτους τῶν πολιτῶν διὰ τὴν ὁποίαν ἔχουσιν

εὐλάβειαν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο κατάστημα. Αὗται δὲ οὐδεμίαν ἔχουσι κοινωνίαν μὲ τὰς ἔξω, μήτε παντελῶς ἐξέρχονται τῆς Μονῆς, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, καὶ τότε μὲ ἀδειαν τῆς Ἡγουμένης, καὶ ὅλως ρυθμίζουσι τὴν ζωὴν των αἱ Μοναχαί αὗται πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ἀσπικτῆς πολιτείας, καὶ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο καταγώγιον ἐμόναζε μετὰ τῶν ἄλλων, ἐν παιδικῆς ἡλικίας ἀφιερθεῖσα, Μοναχή τις, Πελαγία τοῦνομα, πρεσβύτις ἦδη ὡς ὀγδοήκοντα ἐτῶν, βίον ἐσεμνὸν ἐξ ἀρχῆς καὶ πολιτείαν ἐνάρετον ἐξησκημένη. Κατὰ δὲ τὸ 1822, κατὰ μῆνα Ἰούλιον, ὥφθη κατ' ὄψιν εἰς τὴν ἱεράν ταύτην παρθένον, περὶ τὸν ὄρθρον τῆς Κυριακῆς, γυνή τις περιβεβλημένη ἄρρητον δόξαν καὶ λαμπρότητα, καλέσασα δὲ αὐτήν, ἐπρόσταξεν ἐγερεθεῖσα ταλῆως, νὰ ἀπέλθῃ εἰς ἕνα τῶν προκρίτων τῆς Πόλεως, ἐπίτροπον τοῦ ἰδίου Μοναστηρίου, Σταματέλον Καγκάδην νομαζόμενον, κελεύουσα τοῦτον νὰ ξεσηπάσῃ τὸν οἶκόν της, χωσμένον εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Ἀντωνίου Δοξαρά πλυσθῆν τῆς Πόλεως, καὶ νὰ ἐπιστατήσῃ ὁ ἴδιος, διὰ νὰ ἀνεκρηθῆ λαμπρῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς.

Πρὸς ταῦτα ἐξυπνήσασα ἡ Μοναχή, ὅλη ἐκθαμβος, ἴσχυτο προσευχομένη, καὶ διαλογιζομένη καθ' ἑαυτήν τὸ ὄνειρον, νομίζουσα δὲ τῆς φαντασίας ἀνάπλασμα τὸ ὄραμα, δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ φανερώσῃ εἰς ἄλλον. Παρῆλθον πτὰ ἡμέραι, καὶ πάλιν ὄρα καὶ ἀκούει τὰ αὐτὰ, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ὥραν. Ὡς δὲ καὶ τότε ἐκρυπτο ἐν ἑαυτῇ τὸ ὄραμα, τρίτον ἦδη, καὶ κατὰ τὴν τρίτην Κυριακὴν φαίνεται εἰς αὐτήν ἡ αὐτὴ γυνή, ἐλέγχουσα μετ' ὀργῆς τὴν ἀπειθεῖαν αὐτῆς, καὶ φοβερίζουσα

ἂν καὶ τρίτον παρακούσῃ. — Καὶ πόθεν ὁ ἄνθρωπος, πρὸς τὸν ὁποῖον μὲ στέλλεις, ἔλεγεν ἡ Μοναχὴ, θέλει δυνηθῆναι νὰ σοὶ κτίσῃ τόσον λαμπρὸν καὶ μεγαλοπρεπῆ οἶκον, ὁποῖον λέγεις; — Ἐγὼ θέλω οἰκονομήσει τὰ πάντα, ἀποκρίνεται πρὸς αὐτὴν, μόνον κάμε ὡς σὲ προστάζω, καὶ μὴ ἐρεῦνα περαιτέρω. — Καὶ τίς εἶσαι, Κυρία μου, ῥώπησεν ἡ Μοναχὴ, ὅτι ὀργίζεσαι κατ' ἐμοῦ οὕτω, καὶ μὴ προστάξεις τοιαῦτα; ἀπεκρίθη δὲ οὕτω: “Εὐαγγελίζου γῆ, χαρὰν μεγάλην, ταῦτα ἀκούσασα ἡ Μοναχὴ, ὅλη ἐν τρομος καὶ ἐκστατικῇ, ἐφώναξεν: “αἰνεῖτε, οὐρανοὶ, Θεοὺ τὴν δόξαν, καὶ τρέχουσα ἦλθε πρὸς τὴν Ἡγουμένην, διηγούμενη μετὰ φόβου καὶ τρόμου εἰς αὐτὴν τὸ ὄραμα. Ἡ δὲ, γνωρίζουσα τὴν ἀρετὴν καὶ Θεοσέβειαν τῆς Μοναχῆς, δὲν ἐδίστασε παντελῶς, ὅτι τὸ ὄραμα τῆς Μοναχῆς εἶναι ἐμφάνεια ἐναργῆς αὐτῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, διὰ τοῦτο ἐπρόσταξεν αὐτὴν νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν ἐπίτροπον, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὴν Θεοτόκος, καὶ νὰ διηγηθῆ πρὸς αὐτὸν τὰ πάντα μὲ ὅλη τὴν ἀκρίβειαν.

Ἐπήκουσεν ἡ Μοναχὴ, καὶ ἐλθοῦσα πρὸς τὸν ἐπίτροπον, ὅς τις ἔτυχε διατρέβων τότε εἰς τὸ πλῆσιον ἐκεῖ χωρίον Καρυὰ, διηγεῖται πρὸς αὐτὸν τὸ ὄραμα, προσθέσασα ὅσα ἠπείλιπεν ἡ γυνὴ κατὰ τῆς νήσου, ὅτι θέλει ἔλθῃ κατ' αὐτῆς ὀργῇ τοῦ Υἱοῦ της, εἰάν δὲν ἐπιτελέσῃ μὲ προθυμίαν τὰ προσταττόμενα. Ὁ δὲ ἐπίτροπος, μὴ δυνάμενος μῆτε νὰ ἀπιστήσῃ, μῆτε νὰ πιστεύσῃ εὐκόλως εἰς τοὺς λόγους τῆς Μοναχῆς, παρέπεμψεν αὐτὴν εἰς τὸν Ἀρχιερέα τῆς νήσου κύριον Γαβριὴλ, διατρέβοντα εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, διὰ νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν πνευματικώτερον. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, ἀκούσας μὲ προσοχὴν ὅσα διη-

γήθη ἡ Μοναχὴ, γνωρίζων δὲ καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ εὐλαβειαν περὶ τὰ θεῖα τῆς Μοναχῆς, ἔκριεν, ὅτι τὸ ὄραμα δὲν εἶναι σιοτεινὸν ὄνειρον, ἀλλ' ἐμφασίς νοεράς ψυχῆς, φωτιζομένης, ὅσον ἐγχωρεῖ εἰς τὴν ἀνθρώπινον φύσιν, διὰ τῆς θείας ἐλλάμψεως, καθόσον αὐτὴ ἀναπτεροῦται πρὸς τὰ ἄνω, χωριζομένη τῆς προσπαθείας τῶν κάτω. Ἐπιστοῦτο δὲ τοὺς λόγους τῆς Μοναχῆς καὶ γέροντις κατὰ τὴν Πόλιν, ἀφελῆς καὶ ἀπλοῦς τὸν τρόπον, εὐλαβῆς δὲ πρὸς τὰ θεῖα καὶ τούτου ἠκουσε πρότερον ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ἄλλοι, διηγούμενου τὰ αὐτὰ, καὶ ὅτι κρύπτεται εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, τὸν ὁποῖον καὶ ἡ Μοναχὴ ἔλεγεν, Εἰκόν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν ὁποίαν ἔλεγε νὰ ξεχωρίσῃ, φανεῖσα ἐν ὀράματι.

Ὁθεν ὁ Ἀρχιερεὺς, οὐδὲν μελλήσας, συνεκάλεσε τοὺς προκρίτους καὶ τὸν κλῆρον, καὶ διηγεῖται τὸ ὄραμα τῆς Μοναχῆς, παρόντος καὶ τοῦ εἰρημένου ἐπιτρόπου, προτρέπων νὰ ἐπιχειρισθῶσι τὸ ἔργον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκβασίς πόσον ἀριδύλως προεμυνήτο ἀπὸ τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον. Ἐξέδωκε δὲ καὶ ἐγκύκλιον συγχρόνως εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας τῆς Τήνου, παρακινῶν τοὺς Χριστιανοὺς νὰ συντρέξωσιν, ὅπως καθεὶς ἐδύνατο, χάριν εὐλαβείας πρὸς τὴν Θεοτόκον. Ἀρχισε λοιπὸν ἡ κατασκευὴ, κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 1822, ἔτους, εἰς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον, ὅπου μῆτε ἐρείπιον, μῆτε ἴχνος κτιρίου τινὸς ἐφαίνετο. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπροχώρισαν εἰς ἰκανὸν βᾶθος, πολλὰς ἡμέρας ἐργαζόμενοι, ἀνεκαλύφθησαν ἐρείπια οἰκοδομήματος, γνωρίσματα παλαιοῦ ναοῦ, ὡς εἰκάζετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ βήματος, μῆκος μὲν ἔχοντος πῆχ. 16, πλάτος δὲ πῆχ. 4 3/4. Εὐρέθη δὲ καὶ περὶ τοῦ μάρμακου τοῦ ναοῦ φρέαρ ἀνυδρον, βᾶθος δώδεκα ὀργυιῶν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εὐρέθη ἢ Εἰκὼν, περὶ τῆς ὁποίας ὁ γέρον ἔλεγεν, παρημελήθη τὸ ἔργον, καὶ ἡ ἀνέγερσις τοῦ ναοῦ. Ἐπέπεσε δὲ ἐν τούτῳ Πανώλης νόσος εἰς τὴν νῆσον, πολὺν θάνατον φέρουσα εἰς τοὺς ἐντοπίους, καὶ τοὺς παροικοῦντας ξένους. Τοῦτο τὸ συμβᾶν ἐπίστωσε μᾶλλον τοὺς λόγους τῆς Μοναχῆς, καὶ ἀνέλαβον τὸ ἔργον μὲ περισσότερον ζῆλον καὶ προθυμίαν. Ἐξελέχθησαν δὲ καὶ τρεῖς ἄλλοι ἐκ τῶν πολιτῶν, ἄνδρες Θεοσεβεῖς, ὁ Γεώργιος Περίδης, Ἀντώνιος Καλέριος, καὶ χ. Γεώργιος Σιώτος, ἀναδεχθέντες μετὰ τοῦ πρώτου τὴν φροντίδα καὶ ἐπιστάσιαν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Καταβαλλομένων δὲ τῶν Θεμελίων, ἐζήτησεν ὁ Ἀρχιερεὺς ὕδωρ, διὰ νὰ τελέσῃ τὸν συνήθη ἁγιασμόν· παιδίον δὲ παρευρεθὲν ἐμύνησεν, ὅτι τὸ ἐν τῷ νάρθηκι φρέαρ εἶχε πολὺ καὶ ἄφθονον ὕδωρ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου λαβὼν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐτέλεσε τὸν ἁγιασμόν. Οὕτω συνέτρεχον ἐξ ἀρχῆς τὰ πάντα παραδόξως, τῇ χάριτι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, καὶ τὸν ἀπαρτισμόν τοῦ ἱεροῦ τούτου καταστήματος.

Ἐτελειοῦτο λοιπὸν ὁ κάτω ναὸς εἰς ὀλίγον διάστημα, πολλῶν ἐργατῶν καθ' ἡμέραν συντρεχόντων ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ τὰ χωρία τῆς νήσου, παρεκτανθεῖς εἰς πλάτος καὶ μῆκος, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τιμηθεῖς, διὰ τὸ πηγᾶσαν παραδόξως ὕδωρ· διότι δὲν εἶχεν εὐρέθῃ ἀκόμη ἢ ἁγία Εἰκὼν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, μήτε ἐλπίζετο νὰ εὐρέθῃ, τελειωθέντος ἤδη τοῦ κάτω ναοῦ, καὶ μηδὲνως διανοουμένων τῶν ἐπιτρόπων καὶ ἐπιστατῶν νὰ ἐποικοδομήσωσι τόσον λαμπρὸν καὶ μεγαλοπρεπῆ ναὸν, ὁποῖος φαίνεται σήμερον ὁ ἱερός ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας, καὶ ἀπὸ τίνων μέσων· ἀλλ' ἐνταῦθα ἀρ-

χίζει τὸ θαῦμα, ὅπου τελειώνει ἡ ἀνθρωπίνῃ ἐπίνοια καὶ δύναμις.

Τὴν 30, τοῦ Ἰαννουαρίου τοῦ 1823, εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, καθ' ἣν ἡμέραν πολλοὶ ἐργαζόμενοι ἔσπευδον νὰ ἐξομαλίσωσι τὸ ἔδαφος τοῦ παλαιοῦ τούτου ναοῦ, ἀνεκαλύφθη ἡ Εἰκὼν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου περὶ τὴν ἄκραν τοῦ νάρθηκος κατακεχωμένη, διχοτομημένη δὲ νεωστὶ κατὰ τὸ μέσον ὑπὸ τῶν σκαπτόντων, καὶ καλυπτομένη ἀπὸ γῆν συμπιλωθεῖσαν ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν. Ἦτο δὲ πυρίκαυστος καὶ ἀπινθρακωμένη σχεδὸν εἰς τὰ ὀπίσθεν, ὥστε εἰμάζετο ἐκ τούτου καὶ τῶν ἄλλων ἐρειπίων, ὅτι ὁ ἱερός οὗτος ναὸς ἔγινε τοῦ πυρὸς παρανάλωμα, καθ' ὃν καιρὸν ἐκυριεύθη καὶ ἀνεσκάφη ἡ πόλις ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς, ἔτη περίπου ὀκτακόσια πεντήκοντα, καὶ ἀπωκίσθησαν εἰς τὰ μεσόγεια καὶ ὑψηλότερα τῆς νήσου οἱ διασωθέντες τῆς Πόλεως κάτοικοι.

Ἀποπλυθείσης δὲ μὲ πολλὴν δυσκολίαν τῆς ἐπ' αὐτὴν γῆς, ἐφάνησαν διακεκριμένοι οἱ χαρακτῆρες τῆς Θεοτόκος καὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου, συνεσκιασμένοι διὰ τὴν παλαιότητα, ἀβλαβεῖς δὲ διόλου καὶ ἄθικτοι ὑπὸ τῆς τομῆς, διότι ἡ Εἰκὼν ἐδιχοτομεῖτο ἀκριβῶς κατὰ μῆκος καὶ κατὰ τὸ μέσον, ὅπου τὸ μεταξὺ τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου μεταίχμιον. Τοῦτο ἰδόντες οἱ παρόντες, ἀνέκραξαν χαρμωδῶς, καὶ ἀσπασζόμενοι μὲ πολλὴν εὐλάβειαν, φέροντες, ἔδωκαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀρχιερέως παρόντος.

Ἦτο περὶ μεσημβρίαν, καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Πόλεως καὶ τῶν χωρίων, ὡς ἦκουσαν τὴν εὔρεσιν τῆς ἁγίας Εἰκόνας, συνέρρεον μικροὶ καὶ μεγάλοι, διὰ νὰ ἴδωσι καὶ ἀσπασθῶσιν αὐτήν.

Ἐνταῦθα κατανόησον, Χριστιανέ, τὸ μέγα θαῦμα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἡ ὀλέθριος Πανώλης ἐπεκράτει ἀκόμη εἰς τὴν νῆσον, ἀρχίσασα μόλις νὰ κοπάξῃ, ἀφ' ὅτου ἤρχισεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ· πόσος κίνδυνος λοιπὸν δὲν ἦτο ἐκείνῃ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸσος λαὸς συνωθεῖτο ἐπὶ τὴν θείαν καὶ τὴν προσκύνῃσιν τῆς ἱερᾶς Εἰκόνας, νὰ μεταδοθῇ ἡ θανατηφόρος λύμη τῆς Πανώλους εἰς ὅλην τὴν νῆσον; ἀλλ', ὦ τοῦ θαύματος! ἐξέλιπε τὸ κακὸν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας, καὶ οἱ κατεχόμενοι ἤδη ὑπὸ τοῦ πάθους πολλοὶ παραδόξως ἐσώθησαν, ἐπικαλούμενοι τὴν βοήθειαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ἐν τούτων καὶ ὁ υἱὸς ἐνὸς τῶν ἐπιτρόπων, τοῦ Γεωργίου Περίδη, ὅς τις ἔτυχεν ἐπιστάτων κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῆς εὐρέσεως τῆς ἀγίας Εἰκόνας.

Οὗτος ἔκειτο βεβλημένος ὑπὸ τῆς Πανώλους τρίτην ἡμέραν, ἀγνοοῦντος ἔτι τοῦ πατρὸς καὶ τῶν οἰκείων τὴν νόσον· ὡς δὲ ἐφάνη τὸ πάθος ὑπὸ τὰς μασχάλας, πενθοῦντες καὶ κλαίοντες, κατέλιπον τὴν οἰκίαν καὶ τὸν υἱὸν εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τῶν νοσοκόμων· ὁ δὲ πατὴρ ἔδραμεν ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας Εἰκόνας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, μετὰ θερμῶν δακρύων δεόμενος, καὶ λαβὼν ἀπὸ τὸ χῶμα, τὸ ὁποῖον ἐσκέπαζεν αὐτήν, καὶ ραντίσας μὲ τὸ ἁγίασμα, διέταξε τοὺς νοσοκόμους νὰ χρίσωσι μὲ τοῦτο τὰ ὑπὸ τὰς μασχάλας οἰδήματα, τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξαν. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅλος τρέμων ὁ πατὴρ, ἦλθεν ἅμα πρῶτῃ ἀπέναντι τῆς οἰκίας, καὶ ἐκάλει τοὺς νοσοκόμους, διὰ νὰ μάθῃ περὶ τοῦ υἱοῦ του· βλέπει δὲ αὐτὸν τὸν υἱὸν του προβαίνοντα τῆς θύρας, ὅλον ὑγιῆ καὶ ἀβλαβῆ, ὡς νὰ μὴ ἐδοκίμασε μήτε μικρὰν ἀσθενειαν. Τοῦτο ἰδὼν ὁ πατὴρ, ἔτρεξε χαίρων καὶ ἀγαλλό-

λόμενος, διὰ νὰ προσφέρῃ τὰ χαριστήρια εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Ἀλλὰ περὶ τῶν θαυμάτων τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ὕστερον θέλομεν διηγηθῆ. Ὡς δὲ εὐρέθη ἡ πάνσεπτος Εἰκὼν, καὶ τὰ θαύματα ἐβεβαίωσαν τὰ δι' ὀνείρων ἀποκαλυφθέντα, δὲν ἐδίστασαν πλέον οἱ ἐπίτροποι καὶ ἐπιστάται νὰ ἐπιχειρισθῶσι τὴν οἰκοδομὴν ἱεροῦ ναοῦ, λαμπροῦ καὶ πολυτελεστέρου, ἀναθέμενοι τὰς ἐλπίδας τῶν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἢ τις ἐφανέρωσεν εἰς τὴν Μοναχὴν, ὅτι αὐτὴ θέλει οἰκονομήσει τὰ πάντα.

Ἀνεγείρετο λοιπὸν ὁ ἱερὸς ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας ἐπὶ τοῦ προοικοδομηθέντος, μήκως μὲν ἔχων πηχ. 26 3/4, πλάτος δὲ πηχ. 16 1/8· ἀλλ' ἐχρειάζετο πρὸς τοῦτο καὶ ὕλη πολλὴ μαρμάρων, μετακομιζομένων τὸ πλεῖστον ἀπὸ τῆς παρακειμένης Δήλου, καὶ χεῖρας πολλὰς εἰς τὴν προτοίμασίαν τῆς ὕλης καὶ τὴν οἰκοδομήν· καὶ πρὸς ταῦτα ἦτο ἀνάγκη πολλῶν χρημάτων, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὀποιῶν πολλὰς οἱ διευθύνοντες τὸ ἔργον ἐπιστάται ἤρχοντο εἰς ἀμνηχανίαν, πῶς νὰ πληρώσωσι τοὺς ἐργάτας καὶ τὴν ὕλην εἰς τὸ τέλος τῆς ἐβδομάδος. Ἀλλ' ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ἐπρόφθανε τὴν ἀνάγκην, διότι ἐπρόσ-τρεχαν ἀκαταπαύστως πανταχόθεν μὲ θερμὴν εὐλάβειαν οἱ Χριστιανοί, προσφέροντες ὅ,τι ἕκαστος ἠδύνατο, καὶ συντελοῦντες εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, ὡς ποτὲ ὁ παλαιὸς Ἰσραὴλ εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς Σικνηῆς τοῦ Μαρτυρίου· ἐπειδὴ οὐδεὶς, προστρέχων εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἢ ἐπικαλούμενος καὶ μακρόθεν τὴν βοήθειαν αὐτῆς, ἀσθενῆς, ἢ φυλακωμένος, ἢ αἰχμάλωτος, ἢ κινδυνεύων κατὰ γῆν ἢ θάλασσαν, ἔμενευ ἀβοήθητος.

Οὕτως ἀνηγέρθη ὁ πάνσεπτος οὗτος ναὸς τοῦ Εὐαγ-

γελισμοῦ εἰς τιμὴν τῆς ἀειπαρθένου Μητρὸς, καὶ κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, θέαμα μὲν περιμαλλέστατον εἰς τοὺς θεωμένους ὁμογενεῖς καὶ ξένους, θαῦμα δὲ προφανέστατον εἰς τοὺς κατανοοῦντας, πόθεν καὶ μεταξύ τίνων περιστάσεων τοῦ Ἐθνους συνετελέσθη τόσον λαμπρὸν καὶ πολυτελές κατάστημα εἰς μίαν νῆσον, καὶ πῶς συντηρεῖται κοσμούμενον καὶ βελτιούμενον καθ' ἡμέραν διὰ τῆς εὐλαβείας τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι συντρέχουν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικρατείαν καὶ ἀπὸ ξένους τόπους, καταφρονοῦντες πελάγη καὶ κινδύνους, διὰ τὰ φέρωσι τὰ χαριστήρια εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἢ τὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν κραταιὰν αὐτῆς ἀντίληψιν. Πόσον δὲ εἶναι λαμπρὸν καὶ θαύματος ἄξιον τὸ ἱερὸν τοῦτο κατάστημα, θέλομεν σκιαγραφῆσαι μετὰ τὸν λόγον ὅσον εἶναι δυνατόν.

Ὁ ἱερὸς ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας ἀπέχει τῆς παραλίου Πόλεως τοῦ ἁγίου Νικολάου βήματα ὀκτακόσια· κεῖται δὲ πρὸς βορρᾶν αὐτῆς ἐπὶ μικροῦ λόφου, κατὰ μικρὸν ὑπερανισταμένου, προῖοῦσιν ἀπὸ τῆς Πόλεως, ὥστε εἰς τοὺς πόρρωθεν θεωμένους καὶ τοὺς παραπλέοντας φαίνεται, ὅτι φανερώει αὐτήν. Φέρει δὲ πρὸς αὐτὸν ὁδὸς πλατεῖα καὶ ἀναπεπταμένη, στοίχοις δένδρων ἐνατέρωθεν ἰσομετρομένη. Τερπνότερον δὲ προσβάλλει θέαμα εἰς τοὺς ἀναβαίνοντας, ἐν μέσῳ τοῦ περιβόλου ὑπερκείμενος ὁ ἱερὸς ναὸς, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς, ἄνωθεν ἐπὶ τοῦ τοίχου, καθορωμένη Εἰκὼν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ὅπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ κωδωνοστάσιον, εἰς ὕψος ἀναβαῖνον πῆχων τεσσαράκοντα πέντε, λαμπρὸν διὰ τὴν ὕλην πᾶσαν ἐκ στιλῶν λευκοῦ λίθου· μέσον δὲ δὲ τούτου ὠρολόγιον ἴσταται ὑπερμέγεθες, σημαῖνον τὰς ὥρας ἐπὶ τοῦ μεγίστου κώδωνος.

Γενομένην δὲ κατὰ τὰ προπύλαια, ἐκ λίθου λευκοῦ ἡσκημένα πάντα, ἐν ἀριστερᾷ τῆς εἰσόδου τοῦ περιβόλου ῥέει διὰ τοῦ τείχους καθαρὸν καὶ ποτιμώτατον ὕδωρ, ἄνωθεν ἀπὸ πηγῆς ἀφθόνου καὶ δι' ὑδραγωγείων παλαιῶν μετοχτευόμενον, ἀνακαλυφθέντων καὶ τούτων εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ. Ὑπεράνω δὲ τῆς θύρας ἴσταται τετραμερὴς Σταυρὸς ἐξ ὀρειχάλκου, ὡς ἐπ' ἄκρας ὄρους πεπηγμένος.

Ἐντεῦθεν ἢ πρὸς τὰ ἔνδον πάροδος, προάγουσα δι' ἐπιπέδου λιθοστρώτου ἐκ λευκῶν μαρμάρων πῆχ. 19, πλάτος ἔχοντος πῆχ. 16· δέχεται δὲ τοῦτο κλίμαξ ἰσοπλατῦς ἐκ βαθμίδων 19, τὰς ὁποίας ὑπερβάς, πατεῖς τὰ προπύλαια, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὸν κάτω ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐν δεξιᾷ δὲ τὴν Σχολὴν καὶ ἄλλα οἰκήματα, σχηματίζοντα τὸν περιβόλον· ἀπὸ μέσης δὲ τῆς κλίμακος, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐπιπέδου τῆς αὐλῆς, ἀίσταται κλίμαξ ἑτέρα περικαλλῆς, βαθμίδας ἔχουσα 25, περιέχεται δὲ ὑπὸ δύο παραλληλεπίδων κικλιδωτῶν, ἀφ' ἑκατέρων τῶν ἄκρων διὰ πάσης τῆς κλίμακος ἀγομένων. Ὑπερβάς δὲ καὶ ταύτην, ἔρχεσαι ἐπὶ τὸν πρόναον, τὸν ὁποῖον σχηματίζει περικαλλῆς στοὰ θολωτῆ, λιθοστρωτος ὅλη, καὶ ἐπὶ στιλῶν λευκοῦ λίθου τοῦ καλλίστου, ἰσομήκης δὲ μετὰ τὰς ἀντικείμενας πρὸς ἀνατολὰς καὶ μεσημβρίαν πλευρὰς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Τοιαύτη μὲν ἢ πρόσοψις τοῦ ναοῦ ἔξωθεν. Ὑπερβάντι δὲ τὰς ὠραίας πύλας, πρὸς μεσημβρίαν τετραμείνας, θάμβος προξενεῖ καὶ ἔκστασιν ἢ τοῦ ναοῦ εὐπρέπεια, λευκότης μαρμάρων, λαμπρότης ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀφιερωμάτων παντοίων ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ, πανταχοῦ ἀ-

ποστίλβουσα, καὶ περὶ τὴν ἀνακαλυφθεῖσαν πάνσεπτον Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐν δεξιᾷ τῆς εἰσόδου ἱσταμένην ἐπὶ καταχρύσου εἰκονοστασίου, μῆκος μὲν ἔχουσιν δακτύλων ἔνδεκα, πλάτος δὲ δακτύλων ὀκτώ.

Εἰς δὲ τοὺς παρισταμένους εἰς τὰς ἱεράς τελετὰς καὶ ψαλμωδίας, καὶ ἑκάστην τελουμένης εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον ναὸν, ἐγγίνεται ἡ πνευματικὴ ἐκείνη ἀγαλλίασις, ἡ ὁποία εὐφραίνει τὰς ψυχὰς τῶν πορευομένων εἰς οἶκον Κυρίου, κατὰ τὸ προφητικὸν λόγιον· διότι πᾶσα ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις, περὶ τὰς ἱεράς τελετὰς καὶ ὑμνωδίας, ἐξακριβοῦται πρὸς τὰς ἱεράς διατάξεις καὶ τοὺς τύπους τῆς κοινῆς ἡμῶν μητρὸς, τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἔνδον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τιμωμένου. Διηρημένου δὲ εἰς τρία ἀπὸ δύο παραλλήλους στοᾶς κατὰ μῆκος ἐκτεινομένης, τὸ μὲν πρὸς δεξιὰν σεμνύνεται μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ, τὸ δὲ πρὸς ἀριστερὰν τιμᾶται μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος. Χάριν δὲ τῶν συντρέχόντων καὶ ἡμέραν Χριστιανῶν, ὠκοδομήθησαν περὶ τὸν ναὸν οἰκήματα μὲν διὰ τοὺς ὑγιεῖς, νοσοκομεῖα δὲ διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ξενοδοχεῖα διὰ τοὺς πένητας, οἱ ὁποῖοι δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου κατάστημα, τρεφόμενοι καὶ περιποιούμενοι διὰ τῆς ἐπιμελείας τῶν ἐπιτρόπων, καὶ πολλοὶ τούτων λαμβάνοντες ἐφόδια καὶ χρηματικὰς βοηθείας ἀναχωροῦντες.

Εἰσυστήθη δὲ καὶ Σχολεῖον ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ καταστήματος, εἰς τὸ ὁποῖον παιδεύονται τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὰ ἐκκλησιαστικὰ μαθήματα, καὶ πᾶσαν τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν, καὶ ἐντόπιοι καὶ ξένοι παῖδες. Ω.

κοδομήθη πρὸς τούτοις δι' ἀναλωμάτων τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας καὶ ἕτερον ἀλληλοδιδασκτικὸν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ πέντε ἄλλα εἰσυστήθησαν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς νήσου, ἐν οἷς καὶ ἀλληλοδιδασκτικὸν τῶν κορασιῶν, καὶ συντηροῦνται παρὰ τοῦ ἱεροῦ τούτου καταστήματος, χορηγοῦντος τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων.

Εἰς ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα χρησιμεύουσι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον ναὸν, εἰς Θεοφιλῆ ἅμα καὶ φιλάνθρωπα ἔργα καταναλισκόμενα. Ἐπαποταμιεύονται δὲ τὰ περιπλέον καὶ σικονομοῦνται παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ἱεροῦ ναοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ναὶ καταστήσωσι πόρον σταθερὸν ἀπὸ τῶν τόκων, εἰς βελτίωσιν καὶ συντήρησιν τῆς εὐπρεπειᾶς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ καὶ τῶν ῥηθέντων καταστημάτων.

Τοιαῦτα ἴσχυσεν ἡ χάρις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ ἡ πρὸς τὴν πάνσεπτον αὐτῆς Εἰκόνα εὐλάβεια τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι συντρέχουν πανταχόθεν καὶ ἀκαταπαύστως εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον ναὸν, ἢ ἐπιμαλοῦνται καὶ μακρόθεν τὴν ἱεράν κραταίαν αὐτῆς ἀντίληψιν, ἀρούμενοι ἀπὸ τὴν ἀκένυτον πηγὴν τῶν θαυμάτων τὴν ἴασιν ἀθεραπεύτων νοσημάτων, τὴν λύτρωσιν τῶν κινδύνων, τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν, καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἐφετῶν, ὅσοι μετὰ πίστεως ἀδιστακτοῦ καὶ θερμῆς εὐλαβείας προσέρχονται. Ἐκ τῶν ὁποίων θέλομεν διηγηθῆ ὀλίγα τινα, ὅσα ἔχουσιν αὐτόπτας πολλοὺς, καὶ μάρτυρας αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς σωθέντας καὶ τυχόντας τῶν δεήσεων.

Παιδίον τετραετὲς, μονογενὴς υἱὸς ἐνὸς τῶν προκρίτων τῆς πόλεως, τοῦ Γεωργίου Μαυρογενῆ, ἀσθενὲς ἐκ γενετῆς καὶ καχεκτικόν, ἔπαθε δεινῶς καὶ κατὰ τοὺς ὀφ-

θαλμούς ἀποσκορωθέντας διόλου, καὶ μῆνας ὄλους ἐνέει ἢ το τυφλόν. Τὸ πάθος ἐνομίζετο δυσίατον ἀπὸ τούτων θεραπευτὰς ἰατρούς, οἱ ὁποῖοι, ἐξαντλήσαντες ὅλα τὰ βοηθήματα τῆς τέχνης των, ἀνέμενον τὸ ἔαρ, διὰ νὰ ἐπιχειρισθῶσι τέλος πάντων γενικὴν τινα θεραπείαν τῶν χοιράδων, ἐκ τῶν ὁποίων εἶκαζον, ὅτι προέρχεται καὶ τὸ πάθος τῶν ὀφθαλμῶν· προέλεγον δὲ, ὅτι, καὶ ἐὰν ἐπιτύχη ἡ θεραπεία, ἦτο ἀδύνατον νὰ μείνη ἀβλαβὴς διόλου τοῦ παιδίου ἢ ὄρασις.

Πρὸς ταῦτα ἀπογνωσθεῖσα ἡ μήτηρ τοῦ παιδὸς ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἀνέθεσεν εἰς τὴν θεῖαν παντοδυναμίαν τὰς ἐλπίδας της, καὶ προσκαλεσαμένη τὴν εἰρημένον Μοναχὴν κατὰ τὸ 1825, παρεκάλει αὐτὴν νὰ δευθῆ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ὑπὲρ τοῦ παιδίου της· ἡ δὲ ταπεινόφρων πρεσβυτίς λέγει πρὸς αὐτήν· “Καὶ διὰ τί ζητεῖς ἀπὸ ἐμὲ τὴν ἀμαρτωλὴν τοῦτο, καὶ δὲν ἐπικαλεῖσαι ἡ ἰδία τὴν βοήθειαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μὲ πίστιν καὶ εὐλάβειαν;” Ταῦτα εἰπούσα ἡ Μοναχὴ ἀπῆλθε, μόλις πεισθεῖσα νὰ σχηματίσῃ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ παιδίου τὸν τύπον τοῦ τιμίου Σταυροῦ μὲ τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς χεῖρας κομποσκοίνιον.

Ἦτο ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως, καὶ ἦν λιτανεὺει μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως διὰ πάσης τῆς Πόλεως ὅλος ὁ λαὸς, προπορευομένων τῶν ἁγίων Εἰκόνων· ἡ δὲ μήτηρ τοῦ παιδὸς, ὑπαντήσασα μετὰ θυμιαμάτων, παρεκάλει τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπιτρόπους νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν της, καὶ νὰ προσφέρωσιν αἴτησιν ὑπὲρ τοῦ παιδός της. Τούτου γενομένου, ἠσπάζετο τὸ παιδίον τὴν Εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, καὶ μὲ κλαυ-

θμῶν.

θμηρὰν φωνὴν ἐφώναζε· “Δός μοι καὶ ἐμένα τὸ φῶς μου, Παναγία μου;”. Μόλις ἐξῆλθε τῆς οἰκίας ἡ λιτανεὶα, καὶ, ὦ τοῦ θαύματος! ἐκραξε τὸ παιδίον μετὰ χαρᾶς· “Βλέπω, βλέπω;”. Τρέχουσιν οἱ περίλυποι γονεῖς τοῦ παιδίου, καὶ λύσαντες τὸ περιάλυμμα, βλέπουσι τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ παιδίου ἀνεωγμένους, καὶ παντελῶς ἀβλαβεῖς, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, μεγαλύνοντες τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον. Ταῦτα ἔγιναν ἐν ὄψει τῆς Πόλεως ὅλης, καὶ ὁ ἰατρός αὐτός, ὅλος ἐκστατικός, ἐκήρυξε τὸ ὑπερφυῆς θαῦμα.

Συγχρόνως ἔγινε καὶ ἄλλο ὅμοιον θαῦμα εἰς μίαν γυναῖκα, τροφὸν τῆς θυγατρὸς τοῦ ἰδίου Μαυρογένη, Μαργαρίταν τὸ ὄνομα, ἐκ τοῦ χωρίου τῆς Τίνου Μουντάδου· αὕτη ἔπασχε πάθος πολυχρόνιον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ ὡς ἤκουσε τὸ εἰρημένον θαῦμα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, προσελθοῦσα μὲ θερμὴν πίστιν, ἔλαβε τελείαν τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν θεραπείαν.

Ἐένος τις ἀπὸ Μολδαβίαν, Δημήτριος ὀνομαζόμενος, ἦτο ναύτης εἰς τὸ ἐθνικὸν Ἀτμοκίνητον, τὸ ὁποῖον διοικούσεν ὁ αἰμίμυστος φιλέλλην Ἀγγλος Ἀστύξ. Οὗτος, εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν Πατρῶν, ὕστερον ἀπὸ τὴν νυκτοφυλακὴν, τὴν ὁποίαν συνήθως οἱ ναῦται φυλάττουσιν, εὐρέθη τὸ πρῶν ξηρὸς, καὶ ὅλος ἀκίνητος· ἔτυχε πάσης ἐπιμελείας παρὰ τῶν ἰατρῶν, ἀλλὰ δὲν ἔλαβε καμμίαν ὠφέλειαν· καταντήσας δὲ εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἐφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, αἰρόμενος ὑπὸ πτεσσάρων, καὶ κατέκειτο εἰς τὸν κάτω ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, βασανιζόμενος ἀπὸ πόνους δριμυτάτους τέσσαρας μῆνας, τρεφόμενος δὲ καὶ περιποιούμενος ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καστατήματος διὰ τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν.

Ἐν

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀναστάσεως ἀποκοιμηθεὶς περὶ Μεσημβρίαν, τοῦ ἐφάνη, ὅτι ἤκουσε φωνὴν, καλοῦσαν αὐτὸν νὰ σηκωθῆ· ἐξυπνήσας, ἠρώτα τοὺς ἐκεῖ παρόντας, τίς τὸν ἐφώνηξε, καὶ μαθὼν, ὅτι οὐδεὶς, ἐνόμισεν, ὅτι ἔβλεπεν ὄνειρον, καὶ κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, πάλιν ἀποκοιμήθη· ἤκουσε δὲ καὶ δευτέρου τὴν αὐτὴν φωνὴν, καὶ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς, βλέπει λευκοφόρον Γυναῖκα εἰσερχομένην εἰς τὸν ναὸν, κάλλος ἔχουσαν καὶ λαμπρότητα ἄρρητον, καὶ γενόμενος ἑντρομος, ἐστάθη εἰς τοὺς πόδας του, καὶ περιεπάτει· συνηκολούθησε δὲ τὴν αὐτὴν ἡμέραν μετὰ τοὺς λιτανεύοντας περὶ τὴν Πόλιν, καὶ ὅλος ὁ λαὸς ἐξεπλάγη, βλέπων τὸ ἐξαισίον θαῦμα.

Γυνή τις Λεσβία, Μαρία τὸ ὄνομα, εἶχεν υἱὸν μονογενῆ, ἐτῶν ὄντα 22, πάσχοντα δὲ πρὸ πολλῶν χρόνων πάθος ἀνίατον· ἀφ' οὗ ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἐδαπάνησεν ἀνωφελῶς ὅλην τῆς τὴν οὐσίαν εἰς ἰατροὺς, καὶ εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα καὶ εἰς ἄλλους τόπους, ἀπελπισθεῖσα, ἐπρόστρεξεν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἀκούσασα τὰ τελούμενα κατ' ἐκάστην εἰς τὸν ἱερόν αὐτῆς ναὸν θαύματα. Ἐτυχε νὰ φέρεται ἡ πάνσεπτος Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἀπὸ ἐν πλοῖον, ὅπου ἐφάλλθη ὁ ἀγιασμός, κατ' ἣν στιγμήν ἡ γυνὴ καὶ ὁ υἱὸς τῆς ἐπάτησαν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὡς εἶδον τὴν ἁγίαν Εἰκόνα, ἔπεσαν ἀμφότεροι πρηνεῖς κατὰ γῆς, ἀνακαλοῦντες μεγαλοφώνως τὸ ὄνομα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ ἐπικαλούμενοι μετὰ θερμῶν δακρύων τὴν παρ' αὐτῆς βοήθειαν· καὶ εὐθὺς ἦλθεν αὐτόματος εἰς τὸν νέον ἐμετὸς σφοδρὸς, καὶ ἐξέβαλε σαρκῶδες τι ὡς οὐτάπουν, καὶ ἠλευθερώθη ἀμέσως ἀπὸ τοῦ πολυχρόνιου πάθους· ἔφερε δὲ ἡ μήτηρ τοῦτο

μετ' ἑαυτῆς μαρτύριον τοῦ θαύματος εἰς τοὺς συμπολίτας τῆς.

Ἀθηναῖός τις, Γεώργιος ὀνομαζόμενος, ἔχασε τὸν ἕνα τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπὸ πάθος, καὶ μεταχειριζόμενος διάφορα ἰατρικὰ πρὸς θεραπείαν τούτου, ἔχασε μετὰ ἕξ μῆνας καὶ τὸν ἕτερον, καὶ ἔμεινεν ἀόμματος καὶ τυφλός· καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν εὐρισκόμενος, ἦλθεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, χειραγωγούμενος ἀπὸ ἐν παιδίον, ἀφίσας ὅτι εἶχε τελευταῖον εἰς τὴν ἐν Αἰγίῃ δυστυχῆ οἰκογένειάν του.

Ἐκείτο ὁ δυστυχὴς οὗτος ἐλεεινὸν θέαμα, προσεχόμενος ἀδιαλείπτως, ἔμπροσθεν τῆς Εἰκόνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν γυνή τις δαιμονιζομένη ἐφώνησεν, ὅτι τρέχει ὡς ἰδρὼς ἀπὸ τῆς ἁγίας Εἰκόνης· ἐπιπληττομένη δὲ ἀπὸ τὸν ἀόμματον τοῦτον· Ἄν βλέπεις, λέγει πρὸς αὐτὸν, τυφλὲς, τότε ὁ ἀόμματος παρεκάλεσε μίαν ἀπὸ τὰς παρευρεθείσας γυναῖκας νὰ ἀποσπαγγίση τὴν ἁγίαν Εἰκόνα καὶ νὰ χρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του· τούτου γενομένου, ἀνέβλεψεν ὁ τυφλός, καὶ ἡ δαιμονιζομένη ἦλθε συγχρόνως εἰς τὰς φρένας τῆς, καὶ ἀπῆλθον ἀμφότεροι δοξάζοντες τὸν Θεὸν καὶ μεγαλύοντες τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Γυνή τις, ἐν χωρίῳ τῆς Τήνου, τὸ ὄνομα Μαρίνα, (καὶ ἦτο τοῦ Δυτικῆ δόγματος,) τῆς ὁποίας ὁ ἀνὴρ ἔπασχεν ἀπὸ ὑδρωπικίαν, ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐπικαλουμένη μετὰ θερμῶν δακρύων τὴν βοήθειαν αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος ἀνδρός τῆς· λαβοῦσα δὲ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ἀγίασμα, ἔπλυσε καὶ ἐπότισεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἴδιον, καὶ εὐθέως ἔρρέυσεν αὐτόματος τὰ σπασθέντα ὑγρῶν διὰ τῶν πόρων καὶ τῶν φυσικῶν ὀχ-

των, ὥστε συνέπεσεν ὁ ὄγκος τοῦ σώματος, καὶ ὁ πάσ-
χων ἀνέλαβεν ἀμέσως τὴν υἰείαν καὶ τὰς σωματικὰς δυ-
νάμεις του.

Κατὰ τὸ 1831, κατὰ μῆνα Νοέμβριον, ἦλθεν
εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ξένος τις ἀπὸ τὰ
παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας, Νικόλαος τοῦνομα, πάσ-
χων δεινῶς τὸν ὀφθαλμὸν ἀπὸ μίαν πληγὴν, τὴν ὁποίαν
συνέβη νὰ λάβῃ ἐργαζόμενος ἀπὸ τὰ συντρίμματα ἐ-
νὸς μαρμάρου· δὲν ἄφησε μίτε ἰατρὸν, μίτε βοήθειαν
νὰ μὴ μεταχειρισθῆ, ἀλλ' ἡ πληγὴ, ἀντὶ νὰ θεραπευ-
θῆ, κατήντησεν εἰς τόσην κακοήθειαν, ὥστε ἔκλεισε διό-
λου τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ ἔφερεν εἰς αὐτὸν πόνους ἀνυπο-
φόρους. Ἀφ' οὗ ἐπροσκύνησε τὴν ἁγίαν Εἰκόνα, πο-
ρευθεὶς εἰς τὸν κάτω ναὸν, ἔβρεξε τὸν ὀφθαλμὸν μὲ τὸ
ἁγίασμα, καὶ πάραυτα ἠσθάνθη τι, τὸ ὁποῖον ἤρχετο
νὰ πέσῃ διὰ τῶν βλεφάρων· ἐκάλεσε μίαν γυναῖκα πα-
ροῦσαν, διὰ νὰ παρατηρήσῃ, ἀλλὰ μίτε αὐτὴ, μίτε ὁ
κανδηλανάπτῃς, παρῶν, ἠθέλησαν νὰ ἐγγίσωσι, φοβού-
μενοι μὴ βλάψωσι τὸν ὀφθαλμὸν· τὸν συνεβούλευον διὰ
νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν ἰατρὸν· ὁ δὲ, κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ
Σταυροῦ, ἔπλυε καὶ δεύτερον τὸν ὀφθαλμὸν μὲ τὸ ἁ-
γίασμα, καὶ ἔπεσεν αὐτόματον σύντριμμα μαρμάρου εἰς
σχῆμα τριγωνικόν, ἠνοίχθη ἀμέσως ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ ἔ-
βλεπε καθαρά, χωρὶς νὰ μείνῃ μίτε μικρὸν σημεῖον
πληγῆς.

Τοιαῦτα ὑπερφυῖ καὶ τεράστια θαυματουργεῖ κα-
θ' ἐκάστην ἡ χάρις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τὸν ἐν
Τήνῳ πάνσεπτον αὐτῆς ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας ὑπὲρ
τῶν προσερχομένων μετ' εὐλαβείας θερμῆς καὶ πίστεως
ἀδιστακτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ μακρόθεν
τὴν

τὴν κραταιὰν αὐτῆς ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν, εἰς τιμὴν
τοῦ ὑπερευλογημένου αὐτῆς ὀνόματος, καὶ δόξαν τοῦ μο-
νογενοῦς αὐτῆς Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆ-
ρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Ἐν Τήνῳ, τῆ κζ'. Ἰουλίου,
ἐν ἔτει τῷ σωτηρίῳ, αὐλβ'.